het schoon geheel valt onverbiddelijk op den bodem.

Om te voldoen aan de Wet van 1853 is in het allerminste geen Reglement noodig. Wie de Kerkenorde van 1619 opgeeft als te zijn zijn Statuut, heeft al gedaan wat van hem gevergd wordt.

Dat er enkele kerken zijn, die dit Reglement nog niet aanvaardden, zegt niets, overmits als het er op aankomt niet deze *rari nantes in gurgite vasto*, maar wel de aan het Reglement gebondene kerken den doorslag geven; en voorts elke kerk ook zonder afzonderlijke toestemming, er aan vastzit, doordien de Synode er aan vastzit, waaronder zij leeft.

Dat alle kerken het zelfstandig aannamen beteekent al evenmin iets. Immers men weet te over, wat er van aan is van het zelfbewustzijn waarmeê dit geschied is.

En dat de gemeenten nu heur eenheid alleen maar gevoeld hebben door het ééne pak van 300 brieven die één man naar den Haag zond, welnu daar zat het juist in. Dat ééne pak maakte dat men één globale erkenning erlangde, en dat de Overheid voortaan slechts *één Christelijke Gereformeerde Kerk kende met 300 afdeelingen.*

De uitnoodiging dat ook wij zitting konden nemen in zulk een gehoel, zonder ons speciaal te verbinden, doet dus niets tot de zaak af.

Synodaal-presbyteriaal willen we wezen, maar juist dit Reglement schiep, hoe onmerkbaar ook, een *niet*-presbyteriaal voor alle gemeenschappelijk *genootschap*.

Het slot van Ds. G.'s brief is dan ook verre van bemoedigend:

— »Ten zevende. Ik verklaar dat het Concept-Reglement op de kerkelijke goederen buiten debat moet blijven. Vooreerst omdat nog geen enkele Kerkeraad het onderzocht of er over gestemd heeft, en het dus nog geen reglement is; en ten andere, omdat zulk een reglement nooit zijn kan of mag eene voorwaarde van kerkelijk samenleven."

Alzoo buiten debat moet blijven een Concept, waarvoor gij nog onlangs warm ijverdet; waarvan gij de aanneming nog onlangs zeer sterk aanriedt; en dat zoo klaar en duidelijk aantoont, hoe de genootschappelijke zuurdeesem wel terdege door het Reglement van 1869 in uw Gereformeerde kerken insloop.

En dan gaat hij dus voort:

— »Ten achtste. Ik verklaar, dat het het mij grieft in alle »berichten van Reformatie" te lezen, dat de onttrekking aan het gezag van het onbijbelsch en ongereformeerd kerkbestuur der Ned. Herv. Kerk niet is *eene afscheiding van die Kerk zelve*, gedacht als zedelijk lichaam in den Staat, omdat ik zulk eene afscheiding tusschen het bestuur en hetgeen bestuurd wordt in strijd acht met de natuur der zaak, den eisch der Christelijke eenvoudigheid in art. 27—29 onzer belijdenis.

Ten laatste verklaar ik, dat ik, afgedacht van de aanleiding en zonder beoordeeling van alle motieven, de daad als daad, de onttrekking aan het gezag der Haagsche Synode, of wat men thans noemt de afwerping van het Synodale juk, voor alle belijders van de gereformeerde religie, beschouw te zijn eene plichtmatige daad, een daad van gehoorzaamheid aan den Heere, *zoo die daad werkelijk leidt tot scheiding van het kerkgenootschap, dat door die synode bestuurd wordt.* Wij, ik meen te mogen zeggen, de kerkeraad en de geheele gemeente, die ik het voorrecht heb te dienen, wij zullen den doleerenden broederen gaarne de beide handen toesteken, zoo zij met ons verklaren kunnen: *zich af te scheiden van de Nederlandsche Hervormde kerk, totdat deze wederkeert tot de leer, tucht en dienst der* Gereformeerde kerk.

Den lezers van de *Heraut* verzoek ik van deze verklaring nota te willen nemen. En u, Hooggeleerde Heer, dank ik voor de mij geschonken gastvrijheid in uw blad, terwijl ik blijf

Uw HG. dienstw. dienaar en medebroeder
W. H. Gispen."

Weer een grief! En dat niettegenstaande we telkens en telkens verklaarden: *Wij hebben niets meer met de Nederlandsche Hervormde Kerk uitstaande, maar zijn en blijven de Nederduitsche Hervormde of Gereformeerde Kerk van Amsterdam.*

En dan dat laatste.

Alsof we, ik weet niet wat voor gruwel bedreven, wil de heer Ds. Gispen wel zoo goedig zijn, aan de aanleiding tot onze afwerping van het juk niet te denken; onze motieven niet te beoordeelen; en zelfs ook zoo nog onzen stap alleen dan plichtmatig te keuren, zoo we doen wat we juist deden en nog doen, maar wat Ds. Gispen *niet* gelieft te erkennen als bestaande.

Wat dunkt u, zou men het voor tien jaren voor mogelijk hebben gehouden, dat mede in naam van den Kerkeraad der Christelijke Gereformeerde kerk te Amsterdam zóó zou gesproken worden op een oogenblik dat duizenden bij duizenden het Synodale juk hadden afgeschud?

Metterdaad hier is oorzaak voor leedwezen.

Vooral, en daar letten men op, omdat Ds. Gispen meent in deze te mogen spreken *namens zijn Kerkeraad en zijn ganzsche gemeente.*

Waarom dat toch?

Kuyper.

Uit de Pers.

Steeds helderder licht gaat op over de innerlijke tegenspraak van een kerkgenootschap, dat met een artikel XI in haar *hoofdstatuut*, een Moderne tot Groot-Hierarch in haar Synode plaatst, en inmiddels de Gereformeerden uitwerpt.

Zoo zegt nu weer *de Hervormde* in antwoord op bedenkingen van den heer Carlier, omtrent ons Gereformeerden:

»Wie zij overigens mogen zijn en wat hun met recht worde te laste gelegd, hun optreden heeft het tweeslachtig karakter onzer kerkelijke wetgeving te helderder aan het licht gebracht; en hun revolutionaire handelingen mogen menig oog daarvoor hebben geopend, dat tot nu toe er voor gesloten was.

Dit toch is, dunkt ons, zoo duidelijk, dat onze kerkelijke wetgeving de belijdenis wil handhaven en vrijlaten meteen. Van dit geven en nemen levert geheel haar geschiedenis gedurende de laatste jaren tal van bewijzen. Art. 11 A. R. draagt met name de handhaving der leer aan de kerkbesturen op; maar is'er van eigenlijke handhaving wel sprake? Het reglement op het godsdienstonderwijs schrijft bij de bevestiging van nieuwe leden vragen voor, wier confessioneele beteekenis niet kan geloochend worden. Doch is het stellen van andere vragen niet eveneens geoorloofd; indien het maar..... soortgelijke vragen zijn?

Op dit alles echter is onzerzijds zoo dikwerf gewezen: het is door zoovele Modernen erkend en wordt door de Orthodoxen zoozeer betreurd, dat het wel overbodig mag heeten op dat tweeslachtig karakter onzer kerkelijke wetgeving te wijzen.

Daar zijn er die daarin juist hare voortreffelijkheid stellen.

Het is echter niet een ieder gegeven dit als iets voortreffelijks in te zien.

De gereformeerden bijv. konden dit niet.

En toen zij, ernst makende met de handhaving der leer en met het oog daarop, tegen de reglementaire kerk zondigden, vonden zij deze met haar tuchtmiddelen op hun weg.

De kerk kan den Gereformeerden toevoegen: gij vergrijpt u aan uwen reglementair samenstel en verbreekt het; daarop staat straf.

En dan spreken beiden de waarheid. Maar bewijst dat niet juist de onwaarheid van ons kerkelijke wezen?

En alleen hierop wilden wij wijzen, gelijk wij zoo dikwerf deden, en zullen blijven doen."

Dit stelt van *Modern* standpunt de zaak zuiver in het licht.

Twee kinderkens droeg deze moeder in haar schoot: een stel Reglementen en een Belijdenis.

Deze beide vloekten met elkander.

En nu heeft de Reglementaire geest kort en goed de aanhangers der Belijdenis uitgeworpen.

Kuyper.

Uit de onthomene Kerken

Wons. Vrijdag 11 dezer 's morgens 10 uur waren de Class. Heeren Goddefroij en Adama te Wons en stapten af aan de herberg. Ouderling Politiek, de Consulent Dr. Lambers en een met den Consulent mede gekomen heer, waren reeds aanwezig. De gewone vergaderzaal was gesloten. De herbergier werd gezonden om den bewoner van de Consistorie op te roepen om voor de heeren te verschijnen. Aan deze oproeping werd geen gevolg gegeven.

Toen werd de herbergier nogmaals gezonden om te vragen of de vergaderzaal te 12 uur gereed en ter beschikking was, waarop te kennen gegeven werd dat de kamer gesloten was, niet mocht worden geopend en alzoo niet beschikbaar was.

Ruim 12 uur vertrokken Dr. Lambers en Politiek. Wie die vreemde heer was is onbekend. Deze vertrok reeds na de opvraging van de Vergadering, loopende met den koetsier, met wien de Class. heeren gekomen waren. Namiddags omstreeks 3 uur kwam de koetsier weder aanloopen en vertrokken de heeren omstreeks 3½ uur. Na 't vertrek van den Consulent en den ouderling brachten de heeren van 't Class. Bestuur een bezoek bij den president-Kerkvoogd G. Burghgraaf en bij den tweeden Kerkvoogd S. S de Witte, doch moesten bij de deur vertrekken omdat beide heeren over kerkelijke zaken niet te spreken waren.

Inmiddels was door den Kerkeraad eene Circulaire aan de Gemeente in gereedheid gebracht met een aangehecht formulier van trouwbetooning dat geteekend kan worden ingezonden bij den Kerkeraad. Dadelijk na het vertrek der Class. heeren werd genoemde Circulaire bij alle leden en hoofden van huisgezinnen (niet leden) aan huis bezorgd en op heden zijn zeker reeds meer dan 60 van de 130 verspreide formulieren teruggezorgd (geteekend). Na veel telegrapheeren aan Ds. Ploos Dr. Wagenaar, Ds. Van Kasteel waren we zoo gelukkig dat Ds. Van Kasteel gelegenheid kon vinden om ons op Zondag (gisteren 13 Febr.) te helpen.

Ds. Schuurman Stekhoven van Exmora, die als ringpredikant des voormiddags de vacaturebeurt hier moest vervullen, had te kennen gegeven *niet* te zullen komen.

Evenwel bestond de vrees dat Ds. Goddefroij de brutaalheid zou hebben om eene poging te wagen en ons voor te komen. 't Schijnt ook dat bij het burgerlijk bestuur vrees bestond voor verstoring van orde en rust, want Zondagmorgen 8 uur verscheen in ons stil dorpke de rijksveldwachter met drie politieagenten.

De kerkdeuren bleven gesloten tot kwartier voor negen. Toen begaven de Kerkeraad, de Kerkvoogden, Ds. Van Kasteel en ondergeteekende zich naar het aan de kerk aangebouwde kamertje, dat toegang tot de kerk en den predikstoel verleent en op het alhier gewone uur (9 uur) ving, zonder eenige stoornis, zonder dat iemand der gevreesde vervolgers verscheen de Zaterdags te voren langs de huizen der gemeentenaren aangekondigde godsdienstoefening aan. In grooten getale was de gemeente vertegenwoordigd, (een enkel gezin werd gemist) en velen uit nabijgelegen dorpen, die meêleven met de thans aanhangige kerkelijke zaken, woonden 's morgens en 's middags de godsdienstoefeningen bij. Beide keeren sprak Ds. Van Kasteel haar aanleiding van Jes. 64 : 1 en 2 en 3 en 4 en zonder overdrijving zij 't gezegd, gingen velen bemoedigd en getroost huiswaarts.

Er is blijdschap bij Gods volk en toenadering der harten. De koelheid maakt plaats voor warmte. De daad des Kerkeraads geeft indruk in de gemeente en, voor zoover ik hoor, ook in omliggende dorpen. De Heere bekwame hier den Kerkeraad en allen die geroepen zijn, om de gemeente te helpen leiden in de sporen van waarheid en recht in de Kerk onzes Heeren.

Zuidwolde, bij Groningen. Tot onze blijdsschap en dankbaarheid kan ik u mededeelen, dat de dag van Zondag kalm en rustig is doorgebracht. De prediking des Woords leed ook nu noch des voor- noch des namiddags eenigen hinder. Eene groote schare vulde telkenmale het bedehuis, naar onze verwachting niet zonder zegen. De ringpredikant vertoonde zich des voormiddags slechts even, des namiddags was de tegenwoordigheid van onzen gewonen veldwachter voldoende ter bewaring van de orde. Make de Heere ook verder den weg gebaand om zijns Naams wil!

Kerkelijke Berichten.

Beroepen.

Ned. Herv. Kerk.

Bredevoort, F. B. Nusselder te Kooten.
Baambrugge, J. † de Kat Angelino te Varik (cl. Zalt-Bommel).
Nijega en Idaarderen, J. Rijnenberg te Ternaard.
Koudum, J. Rijnenberg te Ternaard.
Opende (prov. Groningen), W. K. P. Goeree te Kerkwerve.
Zegveld, C. Bouthoorn te Sprang.
Zoetermeer-Zegwaart, M. H. Bolkestein te Woubrugge.

Chr. Ger. Kerk.

Paterson (Amerika), E. van het Loo te Sliedrecht.
Hijken (cl. Beilen), H. Siertsma cand. te Kampen.

Bedankt.

Ned. Herv. Kerk.

Loon op Zand, M. J. Bouman te de Meern.
Heteren, C. P. N. Pikaar te Overschie.
Putten op de Veluwe, J. W. H. Kalkman te Monster.
Benschop, C. Bouthoorn te Sprang.
Tholen, H. Pop te Hagestein.
Oudemirdum en Sondel, D. T. Meinsma te Hantum c. a.
Lemmer, E. J. Homoet te Oldeboorn.
Willemsoord, J. J. A. Valeton te Lutten.
Schipluiden, W. de Lange te Brochem c. a.

Chr. Ger. Kerk.

Enkhuizen, A M Donner te Genemuiden.

Evang. Luth. Kerk.

Tiel, D. Fregeres te Groede.

Doopsgez. Kerk.

Blokzijl, C. P. van Eeghen Jr. te Aardenburg.

Correspondentie.

Plaatsgebrek is oorzaak dat een aantal ingezonden stukken, enz. alsnog moeten worden uitgesteld.

Advertentiën.

Bevallen van een welgeschapen *ZOON* LUDWINA CATHARINA BREMS, geliefde Echtgenoote van
SJOERD ZIJLSTRA.
Oosterbierum, 13 Febr. 1887. (98)
Eenige kennisgeving.

Heden verblijdde de Heere ons door de geboorte van een welgeschapen *ZOON*.
J. WOLTJER.
M. WOLTJER—JANSSONIUS.
Amsterdam, 16 Febr. 1887.

Door de goedheid onzes Gods bevallen van een welgeschapen *ZOON* AFTE TJALMA zeer geliefde Echtgenoote van
ANNA VAN RIJS.
Hemelum, 16 Febr. 1887.
Algemeene kennisgeving.

De Boekhandel van
HÖVEKER & ZOON,
en het Kantoor van den Uitgever
J. A. WORMSER
worden in de **tweede helft van Februari 1887** verplaatst naar de
Heerengracht over de Warmoesstr. No. 186
TE AMSTERDAM.

Magazijn van Amer. Orgels,
A. J. RADIUS,
Keizersgracht 315 Amsterdam
Steeds voorhanden eene groote keuze **Amerikaansche** en andere **Orgels**, uit verschillende Fabrieken, tegen de laagst mogelijke prijzen, van *f* 65.— af. Zoo noodig tegen gemakkelijke betaling, of te huur van *f* 2.— af per maand.
Speciale Inrichting voor Reparatiën.

Aan de Inteekenaren zijn verzonden de eerste 4 Nos. der
Godsdienstige Blaadjes.
van den Jaargang 1887.
No. 193. Goed uit kwaad.
» 194. Zijns broeders hoeder.
» 195. Moeders.
» 196. De beste geneesheer.
Ter Perse:
» 197. Niet verstooten.
» 198. De toovenaar en het Evangelie.
» 199. Tweeërlei juweelen.
» 200. Een Godsgericht
Bij inteekening ontvangt men maandelijks 12 blaadjes (van elk No. 3 stuks), alzoo 144 per jaar voor *f* 1.— en fr. p. p. voor *f* 1.20.
Gesorteerde pakjes van 500 Ex. in 20 verschillende Nos. *f* 3.—, franco per post *f* 3.20.
De Uitgever C. VAN BENTUM,
(95) te *Utrecht*.

Bij ZALSMAN te *Kampen*, verschijnt:
Kerkelijk Handboekje.
Bevattende de voornaamste acten der Nationale en Provinciale Synoden, alsmede de **Post-Acta** der Synode te Dordrecht in 1618 en 1619.
Ten dienste van Predikanten en Kerkeraden.
Prijs *f* 1.25.

Bij H. TEN HOVE, Boekh. Predikheerenstraat 417, te *Utrecht*, is voorhanden:
G. Voetius, De uitnemendheid van de leer der Gereformeerde Kerk, tot bevordering van troost en heiligheid, in tegenoverstelling van de troostelooze en krachtelooze leer der Remomstranten Amsterdam 1833. . *f* 1.25.
K. Aug. Dächsel, Bijbelverkl., 8 dl., linnen. *f* 50.
Patrick, Polus en Welsch, Engelsche Godgeleerden, Bijbelverkl., 17 dl., geb. . *f* 30.—.
Klinkenberg, Bijbelverkl., 27 dl., geb. *f* 30.—.
E. A. Fruitier de Tuima, Ontwikkeling en uitbreiding, 7 dl. (Bijbelverkl.) . . *f* 5.—.
Starinch, Bijbelsch zakelijk Woordenboek, 17 stukken (ontbreken 2 stukken). . . *f* 17.50.
Catalogus, Theol. boeken op aanvraag.

Bij **J. A. WORMSER**, te **Amsterdam**, verscheen:
Heeft de Gemeente van Christus behoefte aan eene Christelijke Universiteit?
door
N. A. DE GAAY FORTMAN.
Prijs *f* 0.10; 25 ex. *f* 2.—; 100 ex. *f* 7.—.

Bij G. F. CALLENBACH, te *Nijkerk*, verscheen:
De Dord'sche Kerkenorde
TWEEDE VERMEERDERDE DRUK,
met verklaring van de vreemde woorden en en enkele bepalingen uit de **Post-Acta**.
Uitgegeven door en met een voorrede van Dr. W. VAN DEN BERGH en G. H. VAN KASTEEL, Bedienaren des Woords te Voorthuizen en Kollum.
PRIJS 12½ CENT,
25 Ex. *f* 2.25; 50 Ex. *f* 4.00; 100 Ex. *f* 6.50.
Door alle soliede Boekhandelaren te bekomen

Voorts schrijft men van daar:

Bij A. MULDER, Boekhandelaar te *Pekela*, is verschenen, en bij ZEd. en den schrijver per postwissel of onder toezending van postzegels te ontbieden:
Het plaatsvervangend lijden van onzen Heere Jezus Christus, naar de leer en naar de Heilige Schriften, door H. Z. KLOEKERS, Pred. te Nieuwe-Pekela.
96 blz. groot octavo, prijs **50 Cents**, franco aan huis. (36)

Gereformeerd Kerkelijk Congres.

Ingevolge lastgeving van bovengenoemd Congres, heeft het Bureau de eer ter kennisse van belangstellenden te brengen:

1°. dat gisteren aan de H. H. Moderatoren en voorloopige Consulenten zijn afgezonden: *a.* De **Adviezen der Zakelijke Sectiën**; *b.* de **Instructiën** (voor Moderatoren, Agenten en Consulenten); *c.* de noodige Onderteekenings-formulieren; *d.* de **Concept formulieren** en *e.* de bijzondere opgaven voor elke Classis;

2°. dat inzage van de **Adviezen der Zakelijke Sectiën** bij H. H. Moderatoren en Consulenten kan genomen worden, na onderteekening van de bekende toegangsformule voor het Congres;

3°. dat H. H. Agenten die een exemplaar der **Instructiën** mochten wenschen te bezitten, dit op aanvrage zullen ontvangen;

4°. dat ieder onderteekenaar der toegangsformule bij het Bureel, **162, Keizersgracht**, informeeren kan, wie voor zijn plaatselijke kerk als Moderator of Consulent is aangewezen, en

5°. dat alle handelingen van het Bureau, evenals de Besluiten van het Congres, geheel rusten op den grondslag van broederlijke raadgeving en onderling hulpbetoon, en alzoo in geen enkel opzicht het karakter dragen, als gingen ze uit van eenig gezag.

Het Bureau van het Congres,
Dr. A. KUYPER, *Voorzitter.*
Ds. P. VAN SON.
Dr. J. WOLTJER.
W. HOVY.

Amsterdam, 16 Februari 1887.

De Amerikaansche Estey-Orgels

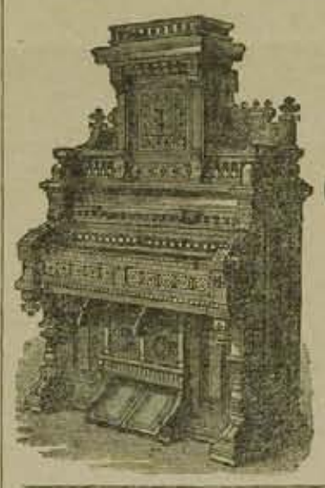

blijven steeds hun ouden roem handhaven, uitmuntende door liefelijken toon, hoogst duurzame constructie en sierlijke teekening.
Hooge onderscheiding van vele Europeesche Vorsten. Aanbevolen door de grootste Musici der wereld.
Groote sorteering. Lage prijzen. Volledigste garantie.
Generaal-Agent voor Nederland en Koloniën,
G. A. GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141, Amsterdam.
NB. Als bewijs van duurzaamheid strekke onderstaande tot aanbeveling:
Ondergeteekende, van den Heer GOLDSCHMEDING een **Amerikaansch Estey-Orgel** gekocht hebbende, verklaart gaarne dat dit orgel, na een ruim **twaalfjarig** gebruik, volkomen goed en zuiver van toon is gebleven en geen stemming of reparatie is noodig geweest, waarom hij dan ook zijne tevredenheid omtrent genoemde orgels betuigt en dezelve zeer durft aanbevelen.
(*w. g.*) D. VERBEEK,
Overtoom, *Amsterdam.*

WERVING VOOR OOST-INDIË.

VOOR Nederlanders { Handgeld bij zes-jarige verbintenis *f* 300.
Aanbrengpremie . . . . . „ 10.

Zij die zich willen verbinden moeten zich aanmelden bij een der Plaatselijke of Garnizoens-Commandanten of bij den Commandant van het Werfdépôt.
Inlichtingen kunnen gevraagd worden aan alle Burgemeesters en, *ongefrankeerd*, aan het Dept. van Koloniën, Zij worden *kosteloos* gegeven.

Gij zijt van Christus.
LEERREDE naar 1 Corinthe 3 : 23a.
Na afwerping van het juk der Synodale Organisatie, gehouden in de Hervormde Gemeente te Hijlaard, den 23sten Januari 1887, door
J. C. SIKKEL,
Dienaar des Woords.
Prijs 15 Cents.
Bij de meeste Boekhandelaren te bekomen en tegen inzending van het bedrag bij den Uitgever. (96)
Leeuwarden. **A. JONGBLOED.**

Heden verschijnt bij den Uitgever A. H. TEN BOKKEL HUININK, te Utrecht:
Th. GRIESINGER,
DE JEZUÏTEN.
Volledige geschiedenis hunner **openbare** en **geheime** werkzaamheden, van de stichting der Orde tot op heden.
2de Druk, compleet in 12 afleveringen, (ieder 3 á 4 vel druks) à **35 Cents**.
Alle soliede Boekhandelaren nemen bestellingen aan. (57)

Vrije Universiteit.

Dezer dagen ontvingen Directeuren een schrijven van een begunstiger dezer stichting, een man, die vóór een paar jaren nog warm voorstander was der »Vereeniging Vrienden der Waarheid tot handhaving van de leer en rechten der Gereformeerde kerk," doch die nu niet alléén voorstander der Synodale kerk is, doch zelfs lid van een z. g. Classicaal bestuur, dat in de laatste maanden zich door vervolgzucht tegen de handhavers van de rechten der Gereformeerde kerk heeft onderscheiden — in welk schrijven hij zijne contributie opzegde; terwijl hij daarbij het volgende aanvoerde:

»In weerwil van het beweren van het tegendeel, meen ik toch tusschen het bestaan der V. U. en de beroeringen in de Hervormde kerk een nauw en innig verband te zien; zóó nauw, dat ik die daaraan toeschrijf en ze ten minste beschouw als om haar verwekt."

Dit schijnt dus met andere woorden te willen zeggen: »Uit medelijden met de arme *theologische* studenten, die hunne opleiding aan de V. U. ontvangen (van de juridischen-litterarische kan toch wel geen sprake zijn) hebben de Kerkeraden van Voorthuizen, Kollum, Leiderdorp, Bunschoten, Rotterdam, enz. enz. besloten met de Synodale hierarchie te breken, hun eigen rust op te offeren, al de geldelijke voordeelen der Synodale kerk prijs te geven, uit hun rechtmatig goed gebannen te worden, de inkomsten hunner leeraren te zien inhouden, enz." Nu, zulk een zichzelf vergetend medelijden is waarlijk nog een ongehoord feit in de geschiedenis!

Mij dunkt, dat zulke onzinnige argumenten duidelijk genoeg aantoonen, hoe zwak men staat tegenover de groote ontwaking in de consciëntien, die God de Heere in zijn barmhartigheid thans op kerkelijk gebied doet aanschouwen. Wat die ontwaking zelve betreft — dat de liefhebbers van het hooger onderwijs, gebonden aan het Woord des Heeren, zich daarin verheugen, wie kan hun dit ten kwade duiden? — En dat het *gevolg* er van zijn zal, dat al zeer spoedig de Vrije Universiteit niet meer in staat zal zijn te voldoen aan den grooten aandrang der kerken, die van haar leeraren wenschen te ontvangen, bekwaam om de kudde des Heeren te weiden naar de meening van het Woord Gods — dit behoort tot de waarschijnlijkheden. Maar als dat zoo zijn zal, zullen de stichters dier hoogeschool, en niet minder haar studenten, slechts des te meer oorzaak hebben den Heere ootmoedig te danken, dat Hij zóó boven bidden en denken getoond heeft, dat Hij niet beschaamd maakt degenen, die op Hem vertrouwen. Toen iedereen riep: »Uwe studenten kunnen hun doel nooit bereiken om predikant te worden", hebben wij eenigszins met Abraham mogen zeggen: »De Heere zal het voorzien"; en onze studenten hebben het met den Heere gewaagd, »ziende op het gebod en blind voor de uitkomst." Mij dunkt, wiens oog nog niet geheel door Synodalisme verblind is, *moet* toch hierin iets wonderlijks zien, en de hand des Heeren opmerken. Mij althans vervult het met innigen dank en bewondering voor des Heeren beschamende goedertierenheid over ons.

W. HOVY.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: door den heer W. Hovy van G. R. te Amsterdam *f* 1; door den heer W. L. Vogelesang te Zaandam, uit Wormerveer *f* 21, uit Zaandam *f* 13, samen *f* 34; aan collecten: door Ds. K. Fernhout te Tzum *f* 33.82½; aan schenkingen: door Prof. Dr. A. Kuyper, uit O.-Beierland *f* 5, van de Vereen. voor I. en U. Zending te Slijk-Ewijk en Oosterhout *f* 15, samen *f* 20; door den heer W. L. Vogelesang van een vriend te Zaandam *f* 1.

Voor het Hospitium:

Door den heer A. M. de Blauw Sr. te 's-Gravenhage, gevonden in de collecte van de Vrienden der Waarheid d.d. 6 Febr. j.l. *f* 1; door den heer L. Onvlee te IJlst, van de Vereen. »Obadja" *f* 20; door Ds. B. van Schelven van eene lidmaten-catechisante *f* 2.50.

Voor de Bibliotheek:

Van Hds. M. te M., één exempl. G. Kulenkamp en één exempl. Hero Sibersma.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen van S. L. te G. *f* 2.50; door Ds. C. A. Renier van Mej. S. M. *f* 2.50; van Ds. v. Coeverden Adriani uit de catechisatiebus *f* 5; door E. v. L. van de Zendingsverg. te N. Brug *f* 7.50 van Ds. B. v. Schelven uit een busje *f* 5; door bemiddeling van den heer v. A. te H. *f* 100; van J. H. P. te K. *f* 5; door A. J. C. S. te A. van eenige vrienden *f* 5.50; van D. S. te A. *f* 25.

S. J. SEEFAT, *Penningmeester.*
Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCHE ZENDINGSKERK.

Godsdienstoefening.

Zondagmorgen, 10 uur, Dr. A. Fürst.
Zondagavond, 6 uur, F. W. A Korff.
Woensdagavond, 8 uur, Vergadering met de Proselieten.
Vrijdagavond, 8 uur, Vergadering met de leden der Afd. Amsterdam van de Nederlandsche Vereeniging voor Israël en Hiërosolyma-Capta.

Gedrukt ter Kon. Nederl. Stoomdrukkerij, Warmoesstraat 106, Amsterdam.